

A felszámolási eljárás befejezésének eljárásjogi kérdései (Cstv.60.§, 63/B)

1.) A záróanyag megküldése hitelezőknek, kifogás

A zárómérleget és a vagyonfelosztási javaslatot az adós gazdálkodó szervezet hitelezőinek kell megküldeni. A nyilvántartásba vett hitelező részére a záródokumentációt meg kell küldeni, mellőzésére – figyelemmel a Csódtörvény. 58. § (5) bekezdésére – az sem ad alapot, hogyha követelése a zárómérleg előterjesztésekor is csupán függő követelés (BDT2013. 2898 szám). A hitelező mellőzése az elsőfokú bíróság záróvégzésének hatályon kívül helyezésére okot adó lényeges eljárási szabálysértés. ([Fpkf. IV. 30.353/2012/3](#) Pécsi Ítéltábla) A zárómérlegben a függő követeléssel rendelkező hitelező feltüntetése nem mellőzhető, a zárómérleget részére is meg kell küldeni.

A bíróságot nem mentesíti a többször módosított Cstv. 56.§ (1) bekezdésébe foglalt kötelezettségének teljesítése alól, ha a felszámoló a záróanyagot közvetlenül már megküldte a hitelezőknek. Lényeges eljárási szabálysértést követ el ezért az elsőfokú bíróság, ha a záróanyag jóváhagyásáról úgy határoz, hogy a zárómérleget és a vagyonfelosztási javaslatot a kifogásolási jogra vonatkozó tájékoztatással, a kézhezvételtől számított 30 napon belül maga nem küldte meg a hitelezőknek. /[Fpkf. 4. 30.331/2005/2](#) (Debreceni Ítéltábla), Fpkf. II. 25.015/2006/2 (Győri Ítéltábla)/

Egyszerűsített felszámolás esetén a Cstv 63/B. § (3) bekezdés szerint, amennyiben a felszámoló által benyújtott jelentés és vagyonfelosztási kérelem alapján az adósnak a felszámolási eljárás alatt nem volt sem bevétele, sem kiadása, a felszámoló által készített jelentést és vagyonfelosztási javaslatot csak az állami és az önkormányzati adóhatóságnak kell megküldeni.

A Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.40.063/2014/2. számú határozatában az alábbiakat emelte ki: A Cstv. 63/B § (2) bekezdése a hitelezők számára a jelentéssel, vagyonfelosztási javaslattal szemben általános jelleggel biztosítja a kifogás előterjesztésének jogát, kivételt e tekintetben nem fogalmaz meg. A Cstv. 63/B. § (3) bekezdése e jogot nem korlátozza, ezért a hitelezőket megillető vagyonfelosztási javaslattal és jelentéssel szemben előterjeszhető kifogásolási jog csak akkor érvényesülhet, ha a felszámolást lefolytató bíróság minden esetben - felosztandó vagyon esetén bevétel és kiadás hiányában is - megküldi a vagyonfelosztási javaslatot, jelentést a hitelezőknek, és egyidejűleg tájékoztatja a hitelezőket a Cstv. 63/B. § (2) bekezdése szerint. Megjegyezte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság azzal, hogy a jelentés és a vagyonfelosztási javaslatot a hitelezőknek nem küldi meg, megsérti a Cstv. 63/B. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, és olyan helyzetet teremt, hogy a hitelezőnek

nincs lehetősége arra, hogy a felszámoló által írásba foglalt előkészítésre, a hitelezőt közvetlenül érintő vagyonfelosztási javaslatra kifogást nyújtson be.

A Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.45.009/2015/2.számú határozata szerint, viszont ha a felszámolás alatt lévő adósnak az eljárás során bevétele, kiadás nem keletkezett, a zárójelentést az egyszerűsített befejezési kérelemtől csak az állami és önkormányzati adóhatóságnak kell megküldeni.

Kivételesen, de előfordulhat, hogy még **2009. szeptember 1. napja előtt** indult felszámolási eljárás befejezéséről kell dönten. A Cstv. 63/B. §- t a kifogás intézményével is módosító 2009. évi LI. törvény 51. § (4) bekezdése alapján a módosítást csak a hatályba lépést - 2009. szeptember hó 1. napját – követően indult felszámolási eljárásokban kell alkalmazni. A Cstv. 2009. szeptember 1. előtt hatályos 63/B. § (1) bekezdése szerint, ha a vagyon a várható felszámolási költségek fedezetére sem elegendő, vagy a nyilvántartások, illetve a könyvvezetés hiányai miatt az eljárás technikailag lebonyolíthatatlan, a bíróság a felszámoló kérelmére és írásbeli előkészítése alapján - a kérelem beérkezését követő 15 napon belül - végzésben elrendeli az adós vagyonának, illetve be nem hajtott követeléseinek a hitelezők közötti felosztását az 57. § (1) bekezdése alapján, valamint az adós megszüntetését. A bíróság elrendeli a jogerős végzésnek a Céglözlönyben való közzétételét, és azt megküldi a 29. §-ban foglalt szerveknek. A (2) bekezdés értelmében az írásbeli előkészítésnek tartalmaznia kell a hitelezői igények összesítését, a felszámoló költségkimutatását, valamint a behajthatatlan követelések, pénz- és vagyonmaradvány felosztására vonatkozó javaslatot, és a (3) bekezdés alapján az írásbeli előkészítés során a felszámolónak a hitelezői igényt bejelentett hitelezőket (választmányt) tájékoztatnia kell arról, hogy egyszerűsített felszámolás iránti kérelmet kíván a bírósághoz benyújtani. Fel kell hívnia a hitelezőket, hogy ha tudomásuk van az adós bárhol fellelhető vagyonáról, illetve segítséget tudnak nyújtani az eljárás rendes szabályok szerinti lebonyolításához, úgy azt megfelelő határidőn belül jelentsék be a felszámolónak.

Ezekben az eljárásokban a hitelező sem a Cstv. 63/B. §, sem az 56. § (1) bekezdés alapján nem jogosult kifogás előterjesztésére az egyszerűsített felszámolási kérelemmel szemben. A 2009. szeptember 1. napjáig hatályos Cstv. 63/B §-a nem biztosított kifogásolási jogot a felszámoló által előterjesztett egyszerűsített felszámolási kérelemben foglaltakra, és egyszerűsített felszámolás esetén nem alkalmazható a felszámolás általános szabályok szerinti befejezésének szabálya sem (Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.45.018/2016/6. szám).

2.) visszavonhatja-e a zárómérleget a felszámoló, és meddig módosíthatja a hitelezői igények visszaigazolását?

A Csődtörvény kizáró rendelkezése hiányában a felszámolónak lehetősége van arra, hogy a bíróság általi elbírálását megelőzően a zárómérleget és a vagyonfelosztási javaslatot visszavonja. A kérelemhez kötöttség Pp. 3.§ (2) bekezdésében megfogalmazott elve alapján e nyilatkozat a bíróság köti, hivatalból nem dönthet a felszámolás befejezéséről. A zárómérleg visszavonása esetén a felszámoló a felszámolást még nem fejezte be, ezért nincs olyan zárómérleg, amelyet a bíróságnak el kell bírálnia, amelyek ellen a hitelezők a Csődtörvény 56. § (1) bekezdése szerint kifogást terjeszhetnek elő. (Pécsi Ítéltábla Fpkhf.IV.40.024/2014/2.) Visszavonhatja a felszámoló zárómérleget a záróvégzés jogerőre emelkedése előtt a másodfokú eljárásban is. (Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.752/2012/5, Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.590/2014/3. Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.852/2014/3.)

A felszámoló a felszámolási zárómérlegben meghatározza a felszámolás felszámoló általi befejezésének időpontját. A 225/2000.(XII.19.) Kormányrendelet 8. § (1) bekezdése szerint a felszámolási zárómérleg a gazdálkodó szervezet vagyoni eszközeit és az eszközök forrásait erre az időpontra, mint a felszámoló által meghatározott mérleg fordulónapra vonatkoztatva tartalmazza. A zárómérlegnek tehát a mérleg fordulónapra vetítetten kell tartalmaznia a Csődtörvény. 52. § (3) bekezdés d) pontja szerint a hitelezői igényeket is, így a felszámoló a mérleg fordulónapig tehet intézkedést a hitelezői igények tekintetében, és eddig van lehetősége arra, hogy a hitelezői igényeket módosítsa. (Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.240/2013/2. BDT2006.1503)

3.) Kifogás előterjesztésének elmulasztása- fellebbezés a záróvégzés ellen, határozat közlése

A Csődtörvény. 56. § (1) bekezdése alapján a kifogás benyújtására rendelkezésre álló határidő elmulasztása jogvesztéssel jár. A jogvesztés folytán, amennyiben a hitelező a zárómérleggel, vagyonfelosztási javaslattal összefüggő kifogásolási jogával nem élt, utóbb a záróvégzés elleni fellebbezésben sem hivatkozhat olyan körülményre, melynek alapján kifogást terjeszhetett volna elő. (Debreceni Ítéltábla [\[5\]Fpkf. 4. 30.329/2005/2.](#), Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.40.322/2014/2. szám)

A Kúria Fpkf.VII.30.088/2015/2. számú határozata szerint a Cstv. 56. § (1) bekezdése alapján benyújtott kifogásnak helyt adó, a felszámolási zárótárgyaláson hozott elsőfokú végzést - az ítélethez hasonlóan - kézbesítés útján kell közölni a felekkel. A végzéssel szembeni fellebbezési határidőt nem a zárótárgyaláson történt kihirdetéstől, hanem a felszámoló részére történt kézbesítés időpontjának alapul vételével kell számítani. A Kúria álláspontja szerint a peres eljárás során hozott határozatok kézbesítésére vonatkozó eljárási szabályok, valamint a felszámolási eljárás szabályainak az egybevetéséből az a következtetés vonható le, hogy jöllehet formájukban azonosak - a felszámolási eljárásban a kifogásról érdemben határozó végzés hatálya eltér a peres eljárásokban hozott végzések hatályától. A felszámolási eljárásban a kifogás tárgyában hozott érdemi végzés a jogvitát, és az ebből eredő eljárást véglegesen, érdemben dönti el. Ebből következően a Cstv. 6. § (3) bekezdésében támasztott annak a követelménynek, hogy a felszámolási eljárásban a Pp. rendelkezéseit a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltéréseknek megfelelően kell alkalmazni, az a jogértelmezés felel meg, hogy a kifogást érdemben elbíráló végzés közlésére a Pp. 219. § (1) bekezdés a) pontban írt, az ítélet közlését szabályozó rendelkezések vonatkoznak. A fent kifejtettekből következően, bár a bíróságnak a kifogásról a zárótárgyaláson végzéssel kellett határoznia, a határozatát ott ki is kellett hirdetnie, azonban a kifogásnak helyt adó kihirdetett végzés ellen a fellebbezési határidő a Pp. 219. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelő alkalmazásával a végzés kézbesítését követően kezdődött [Pp. 234. § (1) bekezdés, 103. § (2) bekezdés].

Tudomásom szerint a gyakorlat eddig ezt a kérdést nem így kezelte, a kifogásnak helyt adó végzés ellen a tárgyaláson jelenlévő felszámoló számára a kihirdetéssel nyílt meg a fellebbezési határidő. A Pp. rendelkezéseiből és a Nagykommentárban (www.uj.jogtar.hu) kifejtettekből is ez következik. A Kommentár szerint a Pp. 219. § (1) bekezdése sorolja fel azokat az eseteket, amelyekben a határozatot kézbesíteni kell, és a kézbesítést kell a határozat közlésének tekinteni. Azokat a határozatokat viszont, amelyek nem esnek az (1) bekezdésben foglalt felsorolás alá, a (3) bekezdés szerint a kihirdetéssel közöltnek kell tekinteni. Így például a tárgyaláson hozott és kihirdetett permegszüntető végzést a Pp. 219. § (1) bekezdésének c) pontja szerint azzal a féllel, aki a tárgyalást elmulasztotta, kézbesítés útján kell közölni (*Legfelsőbb Bíróság PK 190. sz. állásfoglalás*). A Kommentár kifejezetten utal arra, hogy a határozatokra vonatkozó rendelkezések számos nemperes eljárásban is irányadóak a Pp. funkcionális hatálya folytán. Így a felszámolási eljárás tekintetében kiemeli a Cstv. 44. § (1c) bekezdését, meggy szerint az egyezségi

tárgyaláson jelen lévő felekkel a bíróság a végzést a kihirdetéssel közli.

4.) Új tény a zárómérleg előterjesztését követően- hatályon kívül helyezés, de nem az elsőfokú eljárás miatt

A Csődtörvény 6. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 235. § (1) bekezdés 2. fordulata értelmében a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az – elbírálása esetén – reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. Konkrét ügyben az új tény állítását a felek részéről elfogadta a másodfokú bíróság, mivel az volt megállapítható, hogy pénzügyileg nem rendezett beszerzésekre eső adót a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a záróvégzés meghozatalát követően utalta ki az adós részére, az új tényről a felek a végzés meghozatalát követően szereztek tudomást. A befolyt pénzeszköz a felszámolási költségek, illetve hitelezői igények további fedezete, azaz a felek számára kedvezőbb határozat meghozatalát eredményezte. (Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.30.087/2012/2. szám) Mindezekből következően, új tényre tekintettel az elsőfokú bíróság határozata utóbb megalapozatlanná válhat, amely a záróvégzés hatályon kívül helyezését eredményezheti.

Hasonlóan új ténynek minősült a záróvégzés meghozatalát követően jelentkezett GYES-en lévő munkavállaló által bejelentett munkabér igény, mely a Bérgarancia Alap igénybevétele révén kielégíthető, viszont a támogatás csak a felszámolási eljárás folyamatban léte alatt folyósítható. A GYES-en lévő munkavállaló munkaviszonyának rendezése, és részére a Bérgarancia Alapból folyósítandó támogatás a vagyonfelosztást érinti, a támogatás a felszámolási költségek további fedezete, a felek számára kedvezőbb határozat meghozatalát eredményezheti. (Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.30.180/2013/2. szám) Új ténynek minősült a zárómérlegben szereplő ingatlanok értékesítése és ennek folytán a zárómérleg visszavonása. (Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.30.147/2013/2. szám)

4.) Meg kell-e küldeni a záróanyagot, záróvégzést az adósnak, adós vezető tisztségviselőjének?

A Csődtörvény 56.§ (1) bekezdése alapján a zárómérleg,- vagyonfelosztási javaslatot a bíróság csak a hitelezőnek küldi meg. Ennek alapján, ha a vezető tisztségviselő hitelezői igénybejelentést a felszámolás kezdő időpontja után a felszámolónak nem tett, nyilvántartásba vételi díjat nem fizetett be, hitelezői igényét a felszámoló nem igazolta vissza, nem minősül hitelezőnek, így részére a

zárómérleg,- vagyonfelosztási javaslatot nem kell megküldeni. (Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.30.136/2011/2. szám)

A záróvégzést azonban meg kell küldeni az adósnak, mivel a záróvégzés az adós státuszát érinti. A BH1999. 326. számú döntés szerint az adós is kifogással élhet a felszámoló jogszabálysértő vagy jogos érdekét sértő intézkedése vagy mulasztása ellen [51. § (1) bekezdés], fellebbezéssel élhet a megszüntetéséről szóló záró végzés ellen. A BH1998. 355. szám alatt közzétett döntés alapján a felszámolási eljárásban a jognyilatkozatok tételére vonatkozó korlátozó rendelkezés - amely a felszámoló részére biztosít kizárólagosságot - csak az adós vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatokra vonatkozik. A cég státusával összefüggő nyilatkozatot a cég képviselőjére egyébként jogosult - akár meghatalmazott útján - is tehet, tehát fellebbezhet, illetőleg felülvizsgálati kérelemmel élhet. (BH1994. 443)

BDT2014. 3119. A volt vezető tisztségviselőt az őt eljárási költségben marasztaló rendelkezés ellen önálló fellebbezési jog illeti meg. A saját nevében előterjesztett fellebbezésben támadhatja az első fokú végzést azzal is, hogy a törvény szerinti feltételek azért nem teljesültek, mert a felszámolási eljárás egyszerűsített módon történő befejezésére nem az ő mulasztása miatt került sor.

Emlékeztető az ítéltáblák csőd-és felszámolási ügyeit tárgyaló tanácsokkal történt szakmai konzultációról 2015. november 13.:

Ha a Cstv. 63/B. §-ának (1) bekezdése szerinti egyszerűsített felszámolási eljárásban a (6) bekezdés alapján a vezető tisztségviselőt marasztalja a bíróság az eljárás költségeiben, akkor az általa benyújtott fellebbezés az ügy érdemében hozott határozat elleni fellebbezésnek tekinthető-e, amely miatt szükséges a 30.000 Ft illeték lerovása, illetve a kötelező jogi képviselő? Egységes álláspont alakult ki abban, hogy a vezető tisztségviselőt marasztaló végzés olyan érdemi végzésnek minősül, amelynek esetében 30.000 Ft fellebbezési illetéket kell leróni és kötelező a jogi képviselő [Itv.47.§ (3)bek., Pp.73/A.§ (1) bek. a/pont].

5.) Kifogás a Csődtörvény 56 §-a, 63/B. § és a Csődtörvény 51. §-a alapján

A Cstv. 51. § (1) bekezdése értelmében a felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen kifogásnak van helye. A törvény rendelkezéséből következően a kifogás a felszámoló olyan egyoldalú intézkedése vagy mulasztása ellen igénybe vehető jogorvoslati eszköz, amely intézkedéseket a felszámoló saját nevében – a Cstv. által ráruházott feladatok ellátása során tett meg, vagy

amely intézkedést, mint az adós felszámolásának lefolytatására jogosult és kötelezett személy – a Cstv. előírásait megsértve elmulasztja. A Cstv. 56. § (1) bekezdésében szabályozott kifogás intézménye viszont kizárólag arra szolgál, hogy szorosán a zárómérleggel és vagyonfelosztási javaslattal összefüggésben felmerült kifogásokat bírálja el a bíróság. A Cstv. 56. § (1) bekezdése szerinti kifogás elutasítását az ügy érdemét eldöntő határozat elleni fellebbezésben lehet sérelmezni, a döntés ekkor bírálható felül. (Pécsi Ítéltábla Fpkhf.IV.40.264/2014/2. szám)

BH1996. 119: I. A felszámolási zárómérleggel kapcsolatban nem támadható meg kifogással a felszámoló olyan intézkedése vagy mulasztása, amely ellen a törvényben megállapított határidőn belül nem terjesztettek elő kifogást. Nem lehet például kifogást előterjeszteni a felszámolói zárómérleg olyan besorolása miatt, amely besorolás ellen annak idején az érintett felek kifogást nem terjesztettek elő.

BH2016. 41. számú döntés szerint az 1991. évi XLIX. tv. 56. § (1) bekezdésében szabályozott kifogás az 1991. évi XLIX. tv. 51. §-a szerinti kifogásnak egy korlátozottabb, speciális formája. Az 1991. évi XLIX. tv. 56. § (1) bekezdésében szabályozott kifogás csak a felszámolási zárómérlegben és vagyonfelosztási javaslatban foglalt, sérelmezett intézkedés miatti kifogás előterjesztését teszi lehetővé, meghatározott határidőn belül, abban az esetben, ha a hitelező a sérelmezett intézkedésről korábban még nem szerzett tudomást.

[Fpkhf. II. 25.303/2006/2](#) (Győri Ítéltábla) A Cstv. 51.§. (1) bekezdése és 56.§. (1) bekezdése szerinti kifogások eltérő jogintézmények, előterjeszthetőségükre, elbírálásukra teljes mértékben eltérő szabályok vonatkoznak. A Cstv.51.§. (1) bekezdése szerinti általános kifogással a záródokumentáció és a vagyonfelosztási javaslat tartalma semmilyen esetben sem támadható. A záróanyaggal és a vagyonfelosztási javaslatban foglaltakkal kapcsolatban a hitelezők kizárólag a módosított Cstv. 56.§. (1) bekezdésében foglaltak szerint terjeszthetnek elő speciális kifogást; az új záróanyag előterjesztésére kötelezésre a Cstv. 51.§. (1) bekezdése szerinti kifogás alapján nem kerülhet sor.

Emlékeztető az ítéltáblák csőd-és felszámolási ügyeit tárgyaló tanácsokkal történt szakmai konzultációról 2015. november 13.:

A Cstv. 51.§-ában illetőleg 56.§-a (1) bekezdésében szabályozott kifogás benyújtására megállapított határidők következetes elhatárolása mely esetben

vezethet méltánytalan eredményre? Dr. Török Judit ismertette a Győri Ítéltábla előterjesztését. A Cstv.51.§-a szerinti kifogás előterjesztési határideje 8 nap, az 56.§-ban szabályozotté pedig 30. Gyakran a hitelező a záróanyagból szerez tudomást a felszámoló valamely jogszabálysértő intézkedéséről vagy mulasztásáról, amit korábban nem tudott kifogásolni. A törvényből és a bírósági tájékoztatásból kiindulva 30 napon belül terjeszti elő azt a kifogást, ami valójában a Cstv. 51.§-a szerinti 8 napon belül benyújtandó kifogás tárgya lehet. A tanácskozás támogatta Győri Ítéltábla javaslatát, miszerint külön igazolási kérelem nélkül is be kell fogadni a 30 napon belül előterjesztett, de valójában a Cstv.51.§-a szerinti kifogást, annak elbírálása során pedig az 51.§ szerint kell eljárni. A Kúriának két határozata volt (Gfv.VII.30.342/2014/4., Gfv.VII.30.109/2012/2.), ahol elvégezte a kétfajta kifogás elhatárolását.)

6.) A bírósági vizsgálat terjedelme:

Fővárosi Ítéltábla (ténylegesen Pécsi Ítéltábla) 29.Fpkf.45.259/2014/3. szám: A Cstv. 56. § (1) bekezdése szerint a bíróság a felszámolási zárómérleget és a vagyonfelosztási javaslatot a kézhezvételtől számított 30 napon belül megküldi a hitelezőknek, bármelyik hitelező a kézbesítéstől számított 30 napon belül a felszámolási zárómérlegben és a vagyonfelosztási javaslatban foglaltakat írásban kifogásolhatja. A Cstv. e rendelkezése eljárásjogi rendelkezés, a zárómérleg és vagyonfelosztási javaslat hitelezők részére történő megküldését a bíróság nem mellőzheti. Az elsőfokú bíróság a zárómérleget és vagyonfelosztási javaslatot a hitelezőknek nem küldte meg, őket elzárta attól, hogy a bírósághoz benyújtott iratokat megismerjék, arra észrevételt tegyenek, illetve a Cstv. által biztosított kifogás lehetőségével éljenek. Ezzel a mulasztással az elsőfokú bíróság megsértette az elsőfokú eljárás lényeges szabályait, nevezetesen a Cstv.56. § (1) bekezdésének eljárásjogi rendelkezését, valamint a Cstv. 6.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 3.§ (6) bekezdésének alapelvi szintű rendelkezését.

A felszámolási ügyben eljáró bíróság eljárására, és annak korlátaira a Cstv. 60.§ (1) bekezdése alapján meghozandó döntés során is irányadó – a Cstv. 6.§ (3) bekezdése folytán – a Pp. 3.§ (1)-(2) és (3) bekezdésének alapelvi szintű rendelkezése, valamint a Pp. 164. § (2) bekezdése. E jogszabályi rendelkezések szerint a bíróság a polgári ügyek körében felmerült jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el, ilyen kérelmet a vitában érdekelt fél terjeszthet elő, a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van, a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat

nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. A jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feleket terheli. A bíróság bizonyítást hivatalból akkor rendelhet el, ha azt a törvény megengedi. Az idézett eljárásjogi korlátokat lépte át – az alábbiakban részletezettek szerint – az elsőfokú bíróság az eljárása során, megsértve ezzel az elsőfokú eljárás lényeges szabályait.

A Cstv. 56. § (1) bekezdése a felszámolási eljárásban résztvevő hitelezőknek biztosít lehetőséget arra, hogy a zárómérlegben és vagyonfelosztási javaslatban foglaltakkal szemben kifogással éljenek. Amennyiben az arra jogosult részéről kifogás érkezik, a bíróságnak a Cstv. 56. § (1) bekezdése értelmében tárgyalást kell kitűznie, és a tárgyaláson, a tárgyalás eredményeképpen kell a kifogásról határoznia. Ha a kifogást alaposnak találja, a felszámolót – a kifogás elbírálására ez esetben is irányadó Cstv. 51. § (3) bekezdése értelmében – a benyújtott zárómérleg vagy vagyonfelosztási javaslat módosítására (mint új intézkedés megtételére) kell köteleznie, és az ezt követően benyújtott, módosított zárómérleg alapján kell aztán a Cstv. 60. §(1) bekezdése szerinti végzést meghozni. Ha azonban a hitelezők részéről kifogás nem érkezik, vagy azt a bíróság elutasítja, akkor a benyújtott zárómérleg és vagyonfelosztási javaslat alapján kell Cstv.60.§ (1) bekezdése szerinti végzését meghoznia. A zárómérleg és vagyonfelosztási javaslat elkészítése a felszámoló feladata, melyek jogszabály által meghatározott tartalmáért önálló felelősséggel tartozik, a bíróság sem a felszámoló feladatait, sem annak felelősségét nem veheti át, a zárómérleget és vagyonfelosztási javaslatot nem módosítja, attól nem térhet el, és arra sincs módja, hogy eredményes kifogás nélkül, hivatalból a felszámolót az általa elkészített zárómérleg és vagyonfelosztási javaslat módosítására kötelezze. Ezt a jogi álláspontot fejtette ki a Legfelsőbb Bíróság is a BH1999.422. számú eseti döntésében. Amennyiben a benyújtott zárómérleg és vagyonfelosztási javaslat elkészítésével, annak tartalmával – az eljárás adatai alapján megállapíthatóan – a felszámoló súlyosan, vagy ismétlődően megsérti a jogszabály rendelkezéseit, sor kerülhet felmentésére, ebben a körben illeti csak meg a felszámolási ügyben a Cstv. 60. § (1) bekezdése alapján eljáró bíróságot a – Cstv. 27/A. § (7) bekezdése által adott felhatalmazás alapján – a hivatalbóli eljárás lehetősége. Az elsőfokú bíróság hivatalból tett intézkedései a Cstv. 60.§ (1) bekezdése felhatalmazásának hiányában sértik a Pp. 3.§-ának idézett rendelkezéseit. (hasonló tartalmú döntés: Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.30.149/2009/2. szám)

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.834/2013/2. A felszámoló tévesen állította fellebbezésében, hogy a zárómérleg vonatkozásában a bíróság csupán kétféle

döntést hozhat, vagy jóváhagyja azt, vagy elutasítja a jóváhagyása iránti kérelmet. **Következetes a bírói gyakorlat a tekintetben, ha a zárómérleg nem felel meg a jogszabályoknak, a bíróság a zárómérleg jóváhagyásának elutasításával egyidejűen kötelezheti a felszámolót a zárómérleg átdolgozására és e körben kötelezheti a felszámolót bizonyos költségek felszámolási költségként történő kihagyására is. Az első fokú határozatban az elsőfokú bíróság a zárómérleg jóváhagyási kérelmet explicite nem utasította el, de a záróanyag átdolgozására vonatkozó rendelkezései tartalmilag a záróanyag jóváhagyása iránti kérelem elutasítását is jelentik.**

Kúrai Gfv.VII. 30.206/2015/4

„A Kúria hangsúlyozza, hogy továbbra is fenntartja azt az álláspontját, mely szerint **a bíróság törvényességi felügyeleti jogkörében vizsgálja a közbenső- és zárómérlegeket, s azok jóváhagyását jogszabálysértés esetén el kell utasítania még akkor is, ha erre vonatkozóan nem érkezik hitelezői észrevétel vagy kifogás.** A Kúria által a közbenső- és zárómérleg jóváhagyása kapcsán hangsúlyozott bírósági törvényességi felügyeleti jogkör nem terjed ki a nyilvántartásba vétellel kapcsolatos felszámolói tevékenységre.

A nyilvántartásba vételét a Cstv. 46. § (5) bekezdése a felszámoló hatáskörébe utalta. A bíróságnak ebben a tekintetben kizárólag akkor van döntési joga, ha a hitelezői igényt a felszámoló vitatottnak minősíti [Cstv. 46. § (6) bekezdés], vagy a felszámoló intézkedésével szemben kifogást nyújtanak be hitelezői igények a hitelező saját követelése, illetve más hitelező követelése nyilvántartásba vétele tekintetében (Cstv. 51. §). A bíróság csak ezekben az esetekben hozhat döntés a hitelezői igény felszámoló által történt nyilvántartásba vételével kapcsolatban.”

7.) zárómérleg elutasítása

Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.40.167/2015/2. szám: Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott végzésével a hitelező által a Cstv. 56. § (1) bekezdése szerint előterjesztett kifogás alapján kötelezte a felszámolót, hogy 30 napon belül dolgozza át a felszámolási zárómérleget, vagyonfelosztási javaslatot, a zárómérleghez kapcsolódó szöveges jelentést, és a bevételek-költségek alakulásáról készített kimutatást. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a végzés rendelkező részében kizárólag a zárómérleg, vagyonfelosztási javaslat, szöveges jelentés, bevétel költségkimutatás átdolgozására kötelezte a felszámolót, a kiküszöbölendő hibákat azonban csak a

végzés indokolásában részletezte. A Cstv. 56. § (1) bekezdése szerint előterjesztett kifogás elbírálása során a bíróság kétféle döntést hozhat, a kifogást elutasítja, vagy a kifogásnak helyt ad és a felszámolót intézkedésre kötelezi. A felszámoló bíróságnak utasítást kell adnia a végzés rendelkező részében felszámolónak – ellentétben a közbenső mérleggel, ahol a rendelkező résznek csak az elutasító döntést kell tartalmaznia - a zárómérleg hibáinak kiküszöbölése, módjára, és az elkészítendő új mérleg tartalmára. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzésének rendelkező részét kiegészítette az újólag benyújtandó zárómérlegre vonatkozó utasításokkal annyiban, amennyiben az elsőfokú bíróság végzése indokolásában kifejtettekkel – az alább részletezettek szerint- az egyetértett.

Eltérő a helyzet a közbenső mérleg esetében. A közbenső mérleg alapján a felszámolást lefolytató bíróság a Cstv. 50. § (6) bekezdése szerint kétféle döntést hozhat, vagy jóváhagyja a közbenső mérlege és vagyonfelosztási javaslatot, vagy azt elutasítja. Az elutasítás okait a Pp.220.§-a értelmében a határozat indokolásában kell részleteznie, elutasítás esetén a közbenső mérleg kiküszöbölendő hibáira is kiterjedően. Az új közbenső mérleget a határozat indokolásának megfelelően, az ott megjelölt hibákat kiküszöbölve kell a felszámolónak elkészítenie. Nem a bíróságnak kell a végzés rendelkező részében a hibák kiküszöbölésének konkrét módjára, és az elkészítendő, új mérleg tartalmára, tagolására utasítást adnia. Mellőzte ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzéséből a felszámoló felhívására vonatkozó részeket. (Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.30.223/2012/2. szám)

Pécs, 2016. május 27.

Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva
bíró
